

BILAG 1

HØRINGSSVAR

Børne- og Ungdomsudvalget – er politisk godkendt
Socialudvalget – er politisk godkendt
Kultur- og Fritidsudvalget – på møde den 3. maj
Beskæftigelses og Integrationsudvalget – på møde den 3. maj
Økonomiudvalget – på møde den 8. maj
Teknik og Miljøudvalget – på møde den 2. maj
Integrationsrådet
Ældrerådene
Ældresagen

KØBENHAVNS KOMMUNE
Børne- og Ungdomsborgmesteren

Til Sundheds- og Omsorgsudvalget

23-04-2007

Sagsnr.
1101-310169

Dokumentnr.
2007-124179

Høring vedr. sundhedsplan 2006-10

Børne- og Ungdomsudvalget har på mødet den 18. april 2007 behandlet høring vedr. sundhedsplan 2006-10 og har følgende bemærkninger:

Børne- og Ungdomsudvalget finder at der i høringsmaterialet er mange særdeles gode forslag. Udvalget kan på den baggrund tiltræde handleplanen, men ønsker at der tages højde for nedenstående forslag til justeringer:

Vedr. handleplanen for etniske minoriteter

Udvalget anbefaler, at det forslåede projekt tænkes sammen med projekter som Faglighed For Alle og forvaltningens treårige udviklingsprojekt i skolesundhedsplejen. Sidstnævnte har netop som mål at udvikle sundhedspædagogiske metoder, der inkluderer de mere sårbare børn og unge herunder etniske minoriteter, og metoder til, hvordan sundhedspolitikker på skoler kan udvikles, så de bliver et reelt redskab for den enkelte skole til at fastholde sundhedsfremmende og sundhedspædagogiske tiltag.

Vedr. handleplaner for Sund livsstil - børn og unge

Børne- og Ungdomsudvalget mener ikke, at projektet Sunde småbørn – bevægelse, mad og måltider bør have så høj en prioritet som angivet i høringsmaterialet. Projektet, der har været et samarbejdsprojekt mellem Børne- og Ungdomsforvaltningen og Sundheds- og Omsorgsforvaltningen, er nu i implementeringsfasen og har derfor ikke brug for den høje prioritering. Det er dog vigtigt, at der tages initiativer i forhold til overvægtige børn.

Udvalget ønsker, at projektet i prioriteringen byttes om med projektet Sundhedspolitikker i folkeskolen.

Rådhuset
1599 København V

Telefon
3366 2000

Telefax
3366 7038

E-mail
bak@buf.kk.dk

EAN nummer
5798009386182

www.kk.dk

Endvidere mener udvalget, at +Kids skal indgå i handleplanen for sundhedspolitikken.

Vedr. handleplaner for forskning i sundhed

I mål nr. 5 fremgår det, at der skal igangsættes tre forskningsbaserede evalueringer bl.a. ét på børne- og ungeområdet. Af det fremsendte forslag fremgår det ikke, hvorledes mål nr. 5 skal opfyldes.”

./. Uddrag af beslutningsprotokol vedlægges.

Venlig hilsen

Bo Asmus Kjeldgaard

KØBENHAVNS KOMMUNE

BØRNE- OG UNGDOMSFORVALTNINGEN

INDSTILLING

for ordinært møde onsdag den 18. april 2007

6. J.nr. 1101-310169

Høring vedr. sundhedsplan 2006-10

Udvalget skal tage stilling til forslag til høringssvar om handleplan for Københavns Kommunes Sundhedspolitik.

BESLUTNING

Børne- og Ungdomsforvaltningen indstiller,

1. at Børne- og Ungdomsudvalget godkender høringssvar om sundhedspolitikken

Børne- og Ungdomsudvalgets beslutning i mødet den 18. april 2007

Bo Asmus Kjeldgaard (F) stillede forslag om, at det indarbejdes i høringssvaret, at +Kids skal indgå i handleplanen for sundhedspolitikken.

Indstillingen blev godkendt med denne tilføjelse.

PROBLEMSTILLING

Sundheds- og Omsorgsudvalget vedtog på sit møde den 19. marts 2007 at sende handleplaner til Københavns Kommunes sundhedspolitik i høring.

Baggrunden for høringen er, at Borgerrepræsentationen med vedtagelsen af kommunens sundhedspolitik, har besluttet at der skal udarbejdes handleplaner, der konkretiserer, hvilke aktiviteter, der skal igangsættes for at nå sundhedspolitikken mål. En række arbejdsgrupper har arbejdet med at få omsat de strategiske mål og målepunkter under hvert fokusområde i sundhedspolitikken til handleplaner.

På baggrund af det udsendte høringmateriale foreslår Børne- og ungdomsforvaltningen at udvalgets høringssvar sætter fokus på:

- Handleplanen for etniske minoriteter
- Handleplaner for Sund livsstil - børn og unge
- Handleplaner for forskning i sundhed

INDSTILLING ... fortsat

for ordinært møde onsdag den 18. april 2007

LØSNING

Børne- og Ungdomsforvaltningen anbefaler at Børne- og Ungdomsudvalget godkender nedenstående forslag til høringssvar:

”Børne- og Ungdomsudvalget finder at der i høringsmaterialet er mange særdeles gode forslag. Udvalget kan på den baggrund tiltræde handleplanen, men ønsker at der tages højde for nedenstående forslag til justeringer:

Vedr. handleplanen for etniske minoriteter

Udvalget anbefaler, at det forslåede projekt tænkes sammen med projekter som Faglighed For Alle og forvaltningens treårige udviklingsprojekt i skolesundhedsplejen. Sidstnævnte har netop som mål at udvikle sundhedspædagogiske metoder, der inkluderer de mere sårbare børn og unge herunder etniske minoriteter, og metoder til, hvordan sundhedspolitikker på skoler kan udvikles, så de bliver et reelt redskab for den enkelte skole til at fastholde sundhedsfremmende og sundhedspædagogiske tiltag.

Vedr. handleplaner for Sund livsstil - børn og unge

Børne- og Ungdomsudvalget mener ikke, at projektet Sunde småbørn – bevægelse, mad og måltider bør have så høj en prioritet som angivet i høringsmaterialet. Projektet, der har været et samarbejdsprojekt mellem Børne- og Ungdomsforvaltningen og Sundheds- og Omsorgsforvaltningen, er nu i implementeringsfasen og har derfor ikke brug for den høje prioritering. Det er dog vigtigt, at der tages initiativer i forhold til overvægtige børn.

Udvalget ønsker, at projektet i prioriteringen byttes om med projektet Sundhedspolitikker i folkeskolen.

Vedr. handleplaner for forskning i sundhed

INDSTILLING ... fortsat

for ordinært møde onsdag den 18. april 2007

I mål nr. 5 fremgår det, at der skal igangsættes tre forskningsbaserede evalueringer bl.a. ét på børne- og ungeområdet. Af det fremsendte forslag fremgår det ikke, hvorledes mål nr. 5 skal opfyldes.”

ØKONOMI

De fleste handleplaner er i handleplanforslaget budgetteret udenfor rammen – hvilket også gælder Børne- og Ungdomsudvalgets ramme. Forvaltningen finder det positivt såfremt der i forbindelse med forhandlingerne om budget 2008 kan prioriteres midler til de beskrevne initiativer. En skematisk fremstilling af hele budgettet fremgår af høringsmaterialet.

VIDERE PROCES

På baggrund af tilbagemeldingerne fra de respektive udvalg udarbejder Sundheds – og Omsorgsudvalget et endeligt forslag til handleplaner til Økonomiudvalget og Borgerrepræsentationen med henblik på at indgå i budgetdrøftelserne for 2008. Frist for hørings svar er den 30. april 2007.

BILAG

1. Høringsmateriale fra Sundheds- og Omsorgsforvaltningen

Else Sommer

Lise Poulsen

Sundheds- og Omsorgsudvalget
Att. Helle Vinther Kristensen
Center for Faglig Udvikling
Sundheds- og Omsorgsforvaltningen

Dato:

Sagsnr.: 2007-18393
Dok.nr.: 2007-103460

Socialudvalgets hørings svar om Københavns Kommunes Sundhedspolitik

Socialudvalget har på sit møde d. 25. april 2007 drøftet opfordringen fra Sundheds- og Omsorgsudvalget om at afgive hørings svar om "Handleplaner til Københavns Kommunes Sundhedspolitik 2006 – 2010."

Det er Socialudvalgets vurdering, at der tale om en både relevant og meget ambitiøs plan, og Udvalget noterer med tilfredshed den stærke fokusering på den sociale uligheds og de sociale kårs betydning for sundheden. Udvalget har derfor ingen problemer med at tiltræde handleplanerne.

Udvalget mener dog, at der er for lidt fokus på børneområdet, og finder det beklageligt, at handleplanerne undlader at forholde sig til hvad der skal gøres, for at skabe bedre sundhedsforhold for de mest udsatte børn og unge og deres familier.

Udvalget er desuden af den opfattelse, at sundhedspolitikker inden for dag- og døgnbehandlingsinstitutionsområdet burde være medtaget på prioriteringslisten.

På området "Misbrug", er det primært på alkoholområdet, at man påpeger behovet for en forstærket indsats. Socialforvaltningen har ikke inden for det nuværende driftsbudget mulighed for at finansiere en styrkelse af indsatsen, men har på alkoholområdet fremsat ønskeforslag til budgetforhandlingerne for 2008. Forslagene indebærer en styrkelse af indsatsen for yngre og social udsatte alkoholmisbrugere samt af indsatsen for børn af alkoholmisbrugere.

Socialudvalget har ingen bemærkninger til handlingsplanerne på området "Sund livsstil – Voksne" udover, at der indenfor det nuværende budget ikke er råderum til iværksættelse af forslagene.

Socialudvalget kan tiltræde indholdet af handleplanen for "Sundt arbejdsliv". Det vurderes, at det mest relevante er forslaget om udmøntning af Sundhedspolitikken på arbejdspladser. Handleplanens elementer og mål kan supplere og understøtte Socialforvaltningens mange andre politikker og projekter, der er målrettet udviklingen af attraktive arbejdspladser med et lavt sygefravær. APV, Arbejds miljøpolitikken, sygefraværspolitikken, Projekt

Rådhuset
1599 København V

Telefon
33 66 33 66

Direkte telefon
33 66 24 51

Telefax
33 66 70 75

E-mail
Mikkel.Warming@sof.kk.dk

www.kk.dk

Side 2 af 2

Ledelseskvalitet, LEAN projekterne, udmøntningen af HR-strategien mfl. er eksempler på sådanne initiativer. Der er dog ikke rum til finansiere forslagene indenfor det nuværende budget.

Den samlede tilbagemelding fra Socialudvalget er således, at handlingsplanerne må afvente en politisk prioritering under budgetforhandlingerne.

Venlig hilsen

Mikkel Warming

for mødet «MDAT» kl

Side 1 af 4

Socialudvalget

BESLUTNINGSPROTOKOL

fra ordinært møde onsdag den 25. april 2007

14. Høring om handleplaner til Københavns Kommunes Sundhedspolitik 2006 - 2010

SUD 138/2007 J.nr. 138/2007

INDSTILLING OG BESLUTNING

Socialudvalget skal afgive høringssvar til Sundheds- og Omsorgsudvalget vedrørende handleplaner til kommunens sundhedspolitik.

BESLUTNING

Socialforvaltningen indstiller,

1. at Socialudvalget godkender udkast til høringssvar til "Handleplaner om Sundhedspolitik 2006 – 2010" til Sundheds- og Omsorgsforvaltningen.

Socialudvalgets beslutning i mødet den 25. april 2007

Indstillingen blev tiltrådt.

PROBLEMSTILLING

Sundheds- og Omsorgsforvaltningen har på sit møde d. 19. marts 2007 drøftet Sundhedsplanen, herunder et forslag til en tværgående kommunal prioriteringsliste til budgetønskelisten 2008, og anmodet om bemærkninger fra det øvrige udvalg (se bilag 4 og 5). Sundheds- og Omsorgsudvalget anmoder høringsparterne om i deres høringssvar at vurdere følgende (Bilag 2):

- Om man kan tiltræde handleplanerne?
- Hvordan man vil implementere handleplanerne? Samtidig bedes fagudvalget vurdere hvad der kan finansieres inden for det nuværende driftsbudget og hvad der kræver yderligere driftsfinansiering via budgetønskelisten for 2008?
- Bemærkninger til tværgående prioriteringsliste til budgetønskelisten 2008.

LØSNING

Socialforvaltningen har udarbejdet udkast til høringssvar jf. bilag 1. De vigtigste pointer i høringssvaret er gengivet nedenfor i punktform.

- Det er Socialudvalgets vurdering, at der tale om en både relevant og meget ambitiøs plan, og Udvalget noterer med tilfredshed den stærke fokusering på den sociale uligheds og de sociale kårs betydning for sundheden. Udvalget har derfor ingen problemer med at tiltræde handleplanerne.
- Udvalget mener, at der er for lidt fokus på børneområdet, og finder det beklageligt, at handleplanerne undlader at forholde sig til hvad der skal gøres, for at skabe bedre sundhedsforhold for de mest udsatte børn og unge og deres familier.
- Udvalget er af den opfattelse, at sundhedspolitikker inden for dag- og døgnbehandlingsinstitutionsområdet burde være medtaget på prioriteringslisten.
- På området "Misbrug", er det primært på alkoholområdet, at man påpeger behovet for en forstærket indsats. Socialforvaltningen har ikke inden for det nuværende driftsbudget mulighed for at finansiere en styrkelse af indsatsen, men har på alkoholområdet fremsat ønskeforslag til budgetforhandlingerne for 2008. Forslagene indebærer en styrkelse af indsatsen for yngre og social udsatte alkoholmisbrugere samt af indsatsen for børn af alkoholmisbrugere.
- Socialudvalget har ingen bemærkninger til handlingsplanerne på området "Sund livsstil – Voksne" udover, at der indenfor det nuværende budget ikke er råderum til iværksættelse af forslagene.
- Socialudvalget kan tiltræde indholdet af handleplanen for "Sundt arbejdsliv". Det vurderes, at det mest relevante er forslaget om udmøntning af Sundhedspolitikken på arbejdspladser. Handleplanens elementer og mål kan supplere og understøtte Socialforvaltningens mange andre politikker og projekter, der er målrettet udviklingen af attraktive arbejdspladser med et lavt sygefravær. APV, Arbejdsmiljøpolitikken, sygefraværspolitikken, Projekt Ledelseskvalitet, LEAN projekterne, udmøntningen af HR-strategien mfl. er eksempler på sådanne initiativer. Der er dog ikke rum til finansiere forslagene indenfor det nuværende budget.

Den samlede tilbagemelding fra Socialudvalget er, at handlingsplanerne må afvente en politisk prioritering under budgetforhandlingerne.

ØKONOMI

Der er ikke økonomiske konsekvenser af høringssvaret. Socialforvaltningen har til ønskelisten for budget 2008 bl.a. fremsat forslag til styrkelse af alkoholområdet og de økonomiske konsekvenser heraf vil blive behandlet i den sammenhæng. Socialforvaltningen kan ikke anviser finansiering for de af forslagene i handleplanen, der vedrører Socialforvaltningens område (se bilag 3, 4 og 6).

VIDERE PROCES

På baggrund af høringssvar fra øvrige udvalg udarbejder Sundheds- og Omsorgsudvalget et endeligt forslag til handleplaner til Økonomiudvalget og Borgerrepræsentationen mhp. at dette indgår i

for mødet «MDAT» kl

Side 3 af 4

budgetdrøftelserne for 2008.

BILAG

1. Udkast til høringssvar fra Socialudvalget
2. Høringsbrev
3. Sunde københavnere i alle aldre – Resume af handleplaner
4. Prioriteringsliste
5. Indstilling til SOU d. 19. marts 2007
6. Oplisting af indsatser

Anette Laigaard

/

Jens Elmelund

for mødet «MDAT» kl

Side 1 af 4

Kultur- og Fritidsudvalget

DAGSORDEN

for ordinært møde torsdag den 3. maj 2007

FRAVÆRENDE

Sager til beslutning

9. Høring om handleplaner til Sundhedspolitikken 2006-2010 (KFU 273/2007)

Kultur- og Fritidsudvalget skal udtale sig til Sundheds- og Omsorgsudvalget om de handleplaner, der er udarbejdet med henblik på at opnå målene for Københavns Kommunes Sundhedspolitik 2006-2010

BESLUTNING

Kultur- og Fritidsforvaltningen indstiller,

1. at Kultur- og Fritidsudvalget godkender denne indstilling som udvalgets høringssvar til Sundheds- og Omsorgsudvalget vedrørende handleplaner til Københavns Kommunes Sundhedspolitik 2006-2010.

PROBLEMSTILLING

Borgerrepræsentationen har besluttet, at der skal udarbejdes handleplaner som konkretiserer de aktiviteter, der skal igangsættes for at nå målene for Københavns Kommunes Sundhedspolitik 2006-2010 (BR 575/06).

11 arbejdsgrupper på tværs af kommunens forvaltninger har udarbejdet handleplaner inden for sund livsstil for børn og unge, voksne og ældre, sunde arbejdsliv, etniske minoriteters sundhed, almene boligområder, sundt bymiljø, rehabilitering, misbrug, forskning i sundhed og psykosocial sundhed (bilag 1).

Sundheds- og Omsorgsudvalget besluttede den 19. marts 2007 at sende handleplanerne i høring i bl.a. de øvrige politiske udvalg (SOU 72/2007 (bilag 2)).

Høringsparterne er i den forbindelse blevet bedt om at vurdere følgende *med udgangspunkt i eget ressortområde*:

- Om man kan tiltræde handleplanerne?
- Hvordan man vil implementere handleplanerne? Samtidig bedes fagudvalgene vurdere, hvad der kan finansieres inden for nuværende driftsbudget og hvad der kræver yderligere driftsfinansiering via budgetønskelisten for 2008?
- Bemærkninger til tværgående prioriteringsliste til budgetønskelisten 2008

LØSNING

Kultur- og Fritidsudvalgets ressortområde indgår i 4 af de i alt 11 handleplaner. Det er handleplanerne for sund livsstil for børn og unge, voksne og ældre samt etniske minoriteters sundhed. Til disse handleplaner har Kultur- og Fritidsforvaltningen følgende bemærkninger:

Kultur- og Fritidsforvaltningen har noteret sig følgende delmål for fysisk aktivitet i projektperioden 2006-2010:

- At andelen af børn og unge i 7. og 9. klasse, der dyrker mindst 7 timer motion om ugen, skal øges fra 45 % til mindst 60 %.
- At andelen af københavnere, der er fysisk inaktive i deres fritid, skal reduceres fra 16 % til højst 13 %.
- At andelen af ældre med stillesiddende livsstil skal reduceres fra 31 % til 15%.
- At andelen af børn og unge i 7.-9. kl. med anden etnisk baggrund end dansk, der dyrker mindst 3½ times motion om ugen, skal øges fra ca. 75% til mindst 85% blandt drengene og fra ca. 45% til mindst 60% blandt pigerne.

Der er tale om fysisk aktivitet i bred forstand. Alligevel vil Kultur- og Fritidsforvaltningen gøre opmærksom på, at målene er endog meget ambitiøse. Ikke mindst set i lyst af manglen på idrætsfaciliteter. Et forhold der – alt andet lige – er med til at begrænse tilvæksten af idrætsaktive københavnere.

På spørgsmålet om, hvordan høringsparterne vil implementere handleplanene, vil Kultur- og Fritidsforvaltningen nævne følgende igangværende initiativer, der hver især bidrager til at øge københavnernes fysiske aktivitet:

- "*Folkeoplysningsudvalgets udviklingspulje*", der er målrettet fritidsaktiviteter for børn og unge, hvoraf idrætsprojekterne udgør hovedparten
- "*Projektrådgivningen – Mang foldighed, Kultur & Fritid*", der er etableret for at involvere etniske minoriteter i foreningslivet – og hvor idrætsprojekterne ligeledes udgør hovedparten af de støttede projekter
- "*NærGymnastik*", der er et fællesprojekt mellem Sundheds- og Omsorgsudvalget og Kultur- og Fritidsudvalget, og som er målrettet ældre med stærkt begrænset mobilitet.

I 'handleplanen for børn og unge' står Kultur- og Fritidsforvaltningen opført som økonomisk ansvarlig for at gennemføre *indsatsområde 13: Politikker for kost og alkohol på idrætsanlæg*, der har følgende ordlyd:

"Målgruppen for indsatsen er ledende personale og brugerbestyrelser på alle idrætsanlæg i Københavns Kommune. Der afholdes informationsmøder om betydningen af sund mad, røgfrit miljø m.m. på idrætsanlæggene mhp at der udvikles politikker om kost og alkohol på idrætsanlæg og tilbydes efterfølgende hjælp til udvikling af politikken."

Udgiften er beregnet til 250.000 kr. pr. år, i alt 750.000 kr. for perioden 2008-2010. (Bilag 3)

Kultur- og Fritidsforvaltningen skal gøre opmærksom på, at beløbet på 250.000 kr. ikke er medtaget på den foreløbige liste over Kultur- og Fritidsudvalgets budgetønsker for 2008. Forvaltningen har imidlertid ingen bemærkninger til at ønsket indgår i forhandlingerne om budget 2008, på lige fod med de øvrige ønsker i forbindelse med Sundhedspolitikken 2008-2010.

Med disse bemærkninger foreslår forvaltningen, at Kultur- og Fritidsudvalget tiltræder de udarbejdede handleplaner. Dog med den bemærkning, at gennemførelsen af den forudsætter, at der afsættes midler hertil i budget 2008, 2009 og 2010.

ØKONOMI

Der er ingen økonomiske konsekvenser knyttet til denne indstilling.

VIDERE PROCES

Høringsfristen var den 30. april 2007. Sundheds- og Omsorgsforvaltningen er orienteret om, at Kultur- og Fritidsudvalgets høringssvar vil blive fremsendt, når det foreligger.

BILAG

1. Resume af handleplaner til Sundhedspolitikken 2006-2010 (ligger elektronisk på www.kk.dk).
2. Sundheds- og Omsorgsudvalgets beslutning (SOU72/2007).
3. Forslag til indsatser under sundhedspolitikken (økonomisk oversigt)

Carsten Haurum

/Mads Kamp Hansen

KØBENHAVNS KOMMUNE
Beskæftigelses- og Integrationsudvalget
Borgmesteren

Sundheds- og Omsorgsudvalget
Center for Faglig Udvikling
Att.: Helle Vinther Kristensen

Dato:

Sagsnr.: 2007-18448
Dok.nr.: 2007-121676

Høringssvar fra Beskæftigelses- og Integrationsudvalget til handleplaner til sundhedspolitikken

Beskæftigelses- og Integrationsudvalget er positive overfor Sundheds- og Omsorgsforvaltningens handleplaner. Beskæftigelses- og Integrationsudvalget tiltræder handleplanerne, dog med et par forbehold.

To af initiativerne i handleplanen for etniske minoriteter har Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen som medansvarlig. Det første initiativ vedrører støtte til et by-dækkende frivillig-center. Beskæftigelses- og Integrationsudvalget afventer en nærmere konkretisering af indholdet, før end det bliver muligt at tage stilling til hvorvidt man vil indgå i initiativet. Initiativet kan ikke finansieres indenfor driftsbudgettet i 2008.

Målgruppen i handleplanen for udsatte boligområder er delvis identisk med den målgruppe af kontanthjælpsmodtagere, som beskæftigelsesindsatsen har i fokus. I den forbindelse er det vigtigt at sikre en løbende videndelingen mellem Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen og Sundheds- og Omsorgsforvaltningen bliver sikret.

Endelig bemærkes at Beskæftigelses- og Integrationsudvalget ikke har finansiering indenfor det nuværende driftsbudget til initiativet "Kontanthjælpsmodtagere med alkoholproblemer" – udgiften hertil udgør årligt 1,3 mio. kr. Dette initiativ har hidtil været finansieret af Socialforvaltningen dels af Socialministeriet. Forslaget er ikke på Beskæftigelses- og Integrationsudvalgets ønskeliste for 2008.

Beskæftigelses- og Integrationsudvalget har ingen bemærkninger til forslag til prioriteringsliste til budgetønskelisten for 2008.

Venlig hilsen

Jakob Hougaard

Rådhuset
1599 København V.

Telefon
33 66 28 51

Direkte telefon
33 66 28 50

Telefax
33 66 71 30

E-mail
Jakob.Hougaard@bif.kk.dk

www.kk.dk
www.jakobhougaard.dk

Beskæftigelses- og Integrationsudvalget**DAGSORDEN**

for ordinært møde torsdag den 3. maj 2007

8. Høring om handleplaner for Sundhedspolitikken

BIU 92/2007

Beskæftigelses- og Integrationsudvalget skal tage stilling til handleplanerne som konkretiserer hvilke aktiviteter, der skal igangsættes for at opnå sundhedspolitikens mål.

BESLUTNING

Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen indstiller,

1. at Beskæftigelses- og Integrationsudvalget godkender indstillingen og vedlagte udkast til høringssvar om handleplaner til Københavns Kommunes Sundhedspolitik 2006-10.

PROBLEMSTILLING

Sundheds- og Omsorgsudvalget har anmodet Beskæftigelses- og Integrationsudvalget om at vurdere:

- Om man kan tiltræde handleplanerne?
- Hvordan man vil tiltræde handleplanerne? Samtidig bedes fagudvalgene vurdere hvad der kan finansiere inden for nuværende driftsbudget og hvad der kræver yderligere driftsfinansiering via budgetønskelisten for 2008?
- Bemærkninger til tværgående prioriteringsliste til budgetønskelisten 2008.

LØSNING

Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen har bemærkninger til handleplanerne for:

1. Sund livsstil - voksne
2. Etniske minoriteters sundhed
3. Almene boligområder

Ad 1. Sund livsstil – voksne

Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen anbefaler, at Beskæftigelses- og Integrationsudvalget tiltræder handleplanen for sund livsstil for voksne, jf. dog nedenstående bemærkning.

Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen har således ikke finansiering indenfor det nuværende driftsbudget til initiativet "Kontanthjælpsmodtagere med alkoholproblemer" – udgiften hertil udgør årligt 1,3 mio. kr. Dette initiativ har hidtil været finansieret af Socialforvaltningen dels af Socialministeriet. Forslaget er ikke på Beskæftigelses- og Integrationsudvalgets ønskeliste for 2008.

Ad 2. Etniske minoriteters sundhed

Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen anbefaler, at Beskæftigelses- og Integrationsudvalget tiltræder handleplanen for etniske minoriteters sundhed.

Handleplanen er målrettet en forebyggende og sundhedsfremmende indsats overfor etniske

minoriteter i alle grupper, dvs. børn, unge, voksne og ældre. Det vil sige, at der er et fuldstændigt overlap med målgruppen i integrationspolitikken. Derfor vil udmøntningen supplere og bidrage positivt til indsatsen overfor etniske minoriteter i Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen. Ansvaret for implementering af de forskellige initiativer i handleplanen er fordelt på flere forvaltninger. To af initiativerne har Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen som ansvarlig, enten alene eller sammen med andre forvaltninger. Det første vedrører støtte til et by-dækkende frivillig-center. Beskæftigelses- og Integrationsudvalget afventer en nærmere konkretisering af indholdet, før end det bliver muligt at tage stilling til hvorvidt man vil indgå i initiativet. Initiativet kan ikke finansieres indenfor driftsbudgettet i 2008.

Det andet initiativ vedrører modelprojektet under overskriften sundhed og beskæftigelse "Lighed i sundhed", som kører fra 2006-2009. Projektet er finansieret af Sundhedsstyrelsen, Beskæftigelses- og Integrationsudvalgets pulje til tværgående integrationsinitiativer i 2006 og 2007 og af SUF. Stillingtagen til en eventuel videreførelse efter 2010 vil afhænge af modelprojektets resultater.

Ad 3. Almene boligområder

Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen anbefaler at Beskæftigelses- og Integrationsudvalget tiltræder handleplanen for almene boligområder.

Handleplanen afspejler en forebyggende og sundhedsfremmende indsats for den andel af borgere i de almene boligområder, som er kendetegnet ved at have en kort uddannelse og lav indkomst sammen med den højeste sygelighed. En del af denne målgruppe er identisk med den målgruppe af kontanthjælpsmodtagere, som beskæftigelsesindsatsen i Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen har i fokus. Derfor vil udmøntning af handleplanen supplere og bidrage positivt til de sundhedstiltag i aktiveringsindsatsen, som findes i Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen.

Ansvaret for implementering af handleplanen ligger i Sundheds- og Omsorgsforvaltningen. Metoden er i første omgang at gennemføre en lokalsamfundsanalyse i hvert af de 10 almene boligområder, som udvælges.

Vedtagelse af handleplanen kræver ikke medfinansiering fra Beskæftigelses- og Integrationsudvalget.

Prioritering af budgetønskelisten

Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen har ingen bemærkninger til forslag til prioriteringsliste til budgetønskelisten for 2008. Ingen af initiativerne har Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen som ansvarlig forvaltning.

ØKONOMI

Økonomien er behandlet i forhold til den enkelte handleplan som har betydning for Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen.

Videre PROCES

Sundheds- og Omsorgsudvalget vil på baggrund af høringsssvarene fremsende et endeligt forslag til handleplaner til Økonomiudvalget og Borgerrepræsentationen med henblik på at indgå i budgetdrøftelserne for 2008.

BILAG

1. Høringsbrev til handleplanerne for sundhedspolitikken

2. Resumé af handleplaner
3. Prioriteringsliste til budgetønskelisten 2008

Morten Binder

/Kaj Ove Christiansen

KØBENHAVNS KOMMUNE
Overborgmesteren

Dato: 18-04-2007

Bilag 1

Til Sundheds- og Omsorgsudvalget

Høringssvar vedr. ” Handleplaner til Københavns Kommunes Sundhedspolitik 2006 – 2010”

Hermed fremsendes Økonomiudvalgets høringssvar til Sundheds- og Omsorgsudvalget vedr. ” Handleplaner til Københavns Kommunes Sundhedspolitik 2006 – 2010”

Økonomiudvalget kan tiltræde handleplanerne med nedenstående bemærkninger:

- Økonomiudvalget forudsætter, at handleplanerne kun sættes i gang såfremt der i budgetforhandlingerne for 2008 afsættes finansiering hertil.
- For så vidt angår aktiviteten udarbejdelse af ”sundhedspolitikker i alle forvaltninger” (bilag 5, side 18), foreslås det, at alle forvaltninger får indsigt i hinandens erfaringer og indsatser. Derfor anbefales det, at der dannes et forum bestående af de enkelte forvaltningernes sikkerhedsorganisationer, hvor de kan udveksle erfaringer og formidle indsatser.
- Der pålægges ØKF en del af ansvaret for ”udmøntning af sundhedspolitikker på arbejdspladser”, ”systematisk dokumentation og evaluering” og ”Ethiske regler om sundhed og trivsel” på arbejdspladsen”. Dette arbejde må nødvendigvis ses i sammenhæng med de øvrige aktiviteter, som er i gang.
- I forhold til ovennævnte fokusområder vil ØKF meget gerne indgå i de koordinerende arbejder.
- Den systematiske dokumentation og evaluering må ses i sammenhæng med det igangværende arbejde med det fremtidige personalepolitiske regnskab, således at regnskabet kommer til at udgøre dokumentationen, også for det sunde arbejdsliv.
- Som opfølgning på budgetseminaret i slutningen af januar 2007 for medlemmerne af ØU, har ØKF fået til opgave at samle forvaltningerne om et tværgående samarbejde om projektet ”Det vigtigste job i byen”. Samarbejdet skal resultere i en samlet, fælles indstilling til ØU med alle budgetønsker omkring det vigtigste job/den attraktive arbejdsplads til budget

Side 2 af 2

2008. Sundhed indgår som et af emnerne, der skal behandles i de nedsatte relevante arbejdsgrupper. Budgetønskerne fremlægges for ØU på et møde i august, og det videre arbejde med indsatserne omkring sundhedspolitikker og etiske regler må tænkes ind i denne sammenhæng.

Venlig hilsen

Ritt Bjerregaard

KØBENHAVNS KOMMUNE
Teknik- og Miljøforvaltningen
Borgmesteren

Bilag 1

Sundheds- og Omsorgsudvalget

Journalnr.

/

Teknik- og Miljøudvalget anbefaler, at Handleplan for Sundhedspolitik 2006-2010 tiltrædes. Udvalget har særligt fokus på de aktiviteter der beskrives under temaet Sund bymiljø med nedenstående mål:

Strategiske mål:

- Byens parker, pladser og gaderum skal invitere til rekreation, leg og bevægelse.
- Cykel- og gangtrafikken skal styrkes, og antallet af trafikulykker nedbringes.
- Trafikstøjen og luftforureningen skal nedbringes.

Handleplanen lægger op til, at målene er nået, hvis:

1. Alle borgere har let tilgængelig adgang til parker og naturområder inden for en afstand af 400 m fra boligen (mål fra Det Grønne København, Parkpolitik 2003).
2. Luftforureningen ikke skader borgernes sundhed (mål fra Københavns Agenda 21, 2004–2007). Dette betyder, at EU's grænseværdier for luftforurening overholdes fra 2010.
3. Der er anlagt yderligere ca. 30 km cykelstier og 'forstærkede cykelbaner' i 2010 (Cykelpolitik 2002–2012, Københavns Kommune).
4. Antallet af boliger belastet med trafikstøj over 65 dB er faldet fra 36.000 boliger i 1995 til 18.000 boliger i 2010 (mål fra Københavns Agenda 21, 2004–2007)

Teknik- og Miljøudvalget er enige i disse mål men vil samtidig gøre opmærksom på, at realiseringen af dem er afhængig af, at de nødvendige ressourcer og virkemidler kan findes i de kommende år. Specielt målene for støj og luftforurening vil det være vanskeligt at nå.

Ud over handleplanen, har Sundheds- og Omsorgudvalget efterlyst bemærkninger til prioriteringsliste til budgetønsker 2008. Teknik- og Miljøudvalget anbefaler, at projektet "Byens grønne puls", der skaber grønne forbindelser gennem byen, indgår i prioriteringslisten. En ny 'grøn puls' i Indre By vil binde brokvarternes 'grønne pulser' sammen i en overordnet helhed. Teknik- og Miljøudvalget anbefaler at en ny 'grøn puls' til 1,5 mio. kr. i indre By gives høj prioritet.

Rådhuset
1599 København V

Telefon
33 66 33 66

Direkte
33 66 26 26

Telefax
33 66 70 80

E-mail
borgmesteren@tmf.kk.dk

www.tmf.kk.dk

**Dette høringssvar blev godkendt på Teknik- og Miljøudvalgets møde
den 2. maj 2007.**

Med venlig hilsen

Klaus Bondam

Teknik- og Miljøudvalget**DAGSORDEN**

for ordinært møde onsdag den 2. maj 2007

SAGER TIL BESLUTNING**2. Høring om handleplaner til Københavns Kommunes sundhedspolitik 2006-10**

TMU 271/2007 J.nr. 06311.0002/06

Sundheds- og Omsorgsudvalget vedtog på mødet den 19. marts 2007 at sende Handleplan til Københavns Kommunes Sundhedspolitik 2006 - 2010 til høring i fagudvalgene.

BESLUTNING

Teknik- og Miljøforvaltningen indstiller,
at Teknik- og Miljøudvalget godkender forvaltningens forslag til høringssvar

PROBLEMSTILLING

Det fastslås i indstillingen vedrørende Københavns Kommunes Sundhedspolitik 2006 – 2010 (BR 575/06), at "*Der udarbejdes handleplaner, som konkretiserer hvilke aktiviteter der skal igangsættes for at opnå sundhedspolitikens mål*" og ligeledes skrives at "*udmøntningen af sundhedspolitikken som udgangspunkt finansieres inden for udvalgenes budgetrammer*".

For at forbedre mulighederne for at få handleplanerne godkendt og prioriteret med henblik på de kommende budgetdrøftelser for 2008 i de respektive fagudvalg, har Sundheds- og Omsorgsudvalget valgt at sende handleplan og prioriteringsliste til høring i fagudvalgene.

LØSNING

I forslaget til høringssvar tiltræder Teknik- og Miljøudvalget Handleplan for Sundhedspolitik 2006-2010. Udvalget sætter specielt fokus på de aktiviteter, der beskrives under temaet Sund bymiljø med nedenstående strategiske mål:

- Byens parker, pladser og gaderum skal invitere til rekreation, leg og bevægelse.
- Cykel- og gangtrafikken skal styrkes, og antallet af trafikulykker nedbringes.
- Trafikstøjen og luftforureningen skal nedbringes.

Handleplanen lægger op til, at målene er nået, hvis:

1. Alle borgere har let tilgængelig adgang til parker og naturområder inden for en afstand af 400 m fra boligen (mål fra Det Grønne København, Parkpolitik 2003).
2. Luftforureningen ikke skader borgernes sundhed (mål fra Københavns Agenda 21, 2004–2007).

Dette betyder, at EU's grænseværdier for luftforurening overholdes fra 2010.

3. Der er anlagt yderligere ca. 30 km cykelstier og 'forstærkede cykelbaner' i 2010 (Cykelpolitik 2002–2012, Københavns Kommune).
4. Antallet af boliger belastet med trafikstøj over 65 dB er faldet fra 36.000 boliger i 1995 til 18.000 boliger i 2010 (mål fra Københavns Agenda 21, 2004–2007)

I høringssvaret understreges, at Teknik- og Miljøudvalget er enige i disse mål, men det pointeres samtidig, at realiseringen af dem er afhængig af, at de nødvendige økonomiske ressourcer og virkemidler kan findes i de kommende år. Specielt når det gælder punkt 2) om luftforurening og 4) støjbelastning vil det blive meget vanskeligt at nå målene.

Sundheds- og Omsorgsudvalget beder også om bemærkninger til en prioriteringsliste til budgetønsker 2008. I høringssvaret anbefaler Teknik- og Miljøudvalget, at projektet "Byens grønne puls", der skaber grønne forbindelser gennem byen, indgår i prioriteringslisten. En ny 'grøn puls' i Indre By vil binde brokvarterernes 'grønne pulser' sammen i en overordnet helhed. Udvalget anbefaler på den baggrund, at en ny 'grøn puls' til 1,5 mio. kr. i Indre By får høj prioritet.

ØKONOMI

Budgetforlig 2005 afsatte 4 mio. kr. over 4 år til at skabe grønne forbindelser i byen under titlen; "Byens grønne puls". Forvaltningen er for tiden ved at projektudvikle de første etaper, som forventes f orelagt udvalget inden sommeren 2007. Der vil for de afsatte miles kunne skabes de første forbindelser i brokvartererne, men ikke i Indre By, hvorfor disse forbindelser til en forventet anlægssum af 1,5 mio. kr. er medtaget i prioriteringslisten til Budget 2008 - Sundhedspolitik 2006 - 2010.

VIDERE PROCES

Høringssvaret fremsendes til Sundheds- og Omsorgsudvalget. På baggrund af tilbagemeldingerne fra de enkelte udvalg, fremsendes et endeligt forslag til handleplaner til Økonomiudvalget og Borgerrepræsentationen.

- Bilag 1: Forslag til Høringssvar til Sundheds- og Omsorgsudvalget
- Bilag 2: Høringsbrev fra Sundheds- og Omsorgsforvaltningen
- Bilag 3: Sunde københavnere i alle aldre - Sundhedspolitikken 2006 - 2010
- Bilag 4: Prioriteringsliste til Budget 2008 - Sundhedspolitikken 2006 - 2010
- Bilag 5: Forslag til indsatser under Københavns Kommunes sundhedspolitik

Hjalte Aaberg

Jon Pape

Københavns Kommune Integrationsrådet

Formandsskabet

Pernille Holst
Københavns Kommune
Sundheds og Omsorgsforvaltningen
Center for Faglig Udvikling
Sjællandsgade 40
2200 København N

Dato: 16. april 2007

Høring vedrørende handleplaner til Københavns Kommunes Sundhedspolitik

Integrationsrådet i Københavns Kommune har skriftligt behandlet ovennævnte høring, og Integrationsrådet skal i den forbindelse udtale følgende:

”Integrationsrådet tiltræder de fremlagte handleplaner, og har i den forbindelse følgende bemærkninger til høringen.

Rådet finder, at tankegangen bærer præg af, at der er fokus på etniske minoriteter og etnicitets- og kulturbarrierer flere steder. Rådet skal henvise til en norsk undersøgelse der viser, at en proportionel større del af etniske minoriteter er ”socialt stressede” i forhold til etniske nordmænd, og måske kunne denne tankegang inddrages i arbejdet fremover, eventuelt kunne en lignende undersøgelse foretages her i landet.

Rådet finder det endvidere ønskeligt, at der fortsat er stort fokus på information om sundhedstiltag på forskellige sprog og målrettet forskellige målgrupper, herunder baseret på blandt andet køn, alder og etnicitet.

Endelig skal rådet opfordre til, at der findes finansiering til nogle af de projekter, der er rettet mod etniske minoriteter.”

Med venlig hilsen

Ayfer Baykal
Formand

/

Nasib Mahmud Farah
Næstformand

**Integrationsrådets
Sekretariat**

Fuldmægtig Tomas Hugger
Bernstorffsgade 17,1
1592 København V

Telefon
33 17 33 17

Direkte til sekretær
33 17 36 39

E-mail
tomas.hugger@bif.kk.dk

Den 17. april 2007

Til Sundheds- og Omsorgsudvalget

Med brev af 22.marts 2007 er ældrerådene anmodet om en udtalelse "om handleplaner til Københavns Kommunes Sundhedspolitik 2006-2010"

Rådernes Sundhedsudvalg har drøftet planerne, som man alt i alt finder det godt at få gennemført, da man finder dem både fornuftige og ambitiøse.

Med baggrund i, at er der er tale om et samarbejde på tværs af de forskellige udvalgsområder, havde rådene forventet, at dette også havde præget fremstillingen, der nu fremtræder som en række enkeltprojekter uafhængige af hinanden.

Rådene savner også bemærkninger om det sundhedsfremmende arbejde, der udføres af andre sektorer end kommunen, da kommunens indsats, hvor god den end er, ikke kan stå alene.

Denne udtalelse er tiltrådt på mødet i Ældrerådernes Formandsgruppe i dag.

Med venlig hilsen

Frank Hansen

Ældre @ Sagen

Aktivitetshuset

Valdemarsgade 8, 1665 København V

Tlf.: 33 22 80 04

Bank: Jyske Bank: 5013 103 504-5

MODTAGET

24 APR. 2007

Københavns Kommune
Sundheds- og Omsorgsforvaltningen
Center for Faglig Udvikling
Sjællandsgade 40
2200 København N

SUNDHEDS- OG OMSORGSFORV.
CENTER FOR FAGLIG UDVIKLING

18. april 2007

Høringsvar: Handleplaner til Københavns Kommunes Sundhedspolitik 2006-10

Ældre Sagen har med interesse gennemgået det fremsendte og foreliggende materiale vedrørende handleplanerne samt selve Sundhedspolitikken, som Ældre Sagen tidligere har modtaget og kommenteret på.

Indledningsvis vil Ældre Sagen selvfølgelig meget gerne støtte betragtningerne på, at få ændret opfattelsen af ældre mennesker som en homogen masse af overvejende svækkede ældre til den opfattelse, at ældre mennesker kulturelt og socialt er lige så forskellige som alle andre mennesker og at dette skal afspejles i alle kommunens tilbud til ældre.

Ligeledes fremgår af oplægget til handleplaner, at de ældres ressourcer skal understøttes og inddrages i civilsamfundet gennem borgerinvolvering og netværksskabelse, hvilket Ældre Sagen da ligeledes kun kan hilse velkomment.

Ældre Sagen har ligeledes med tilfredshed bemærket sig, at sundhedsfremme og forebyggelse har en fremtrædende plads i handleplanerne og skal integreres i al forvaltningens drift, hvilket Ældre Sagen kun kan tilslutte sig, idet det som bekendt er bedre at forebygge end at helbrede, dette gælder selvfølgelig i lige så høj grad for vore ældre medborgere, som for alle andre grupper af borgere.

Som det fremgår er faldulykker stadig et af de største sundhedsproblemer blandt ældre og Ældre Sagen har noteret sig, og er enige i, vigtigheden af og behovet for, at fortsætte og udvide den i gangværende, systematiske indsats på faldforebyggelse (som det fremgår af handleplanerne), da Ældre Sagen er helt enige i de store menneskelige og økonomiske gevinster, der er at hente ved systematisk forebyggelse af faldulykker. At også ældre borgere, som ikke er faldet, skal have tilbud om bl.a. fysisk aktivitet og undervisning i håndtering af faldulykkeproblematikken finder Ældre Sagen positivt.

Ældre Sagen er enige i, at der er behov for at skabe bedre sammenhæng og udslusningstilbud til de borgere, som efter endt genoptrænings- og/eller rehabiliteringstilbud har behov for et vedligeholdende trænings- og motionstilbud i lokalområdet, således at den ældre medborger kan opretholde den reetablerede funktionsevne længst muligt.

Endeligt har Ældre Sagen med interesse noteret sig den planlagte nyskabelse i form af såkaldte Sygeplejeklinikker til aflastning for hjemmeplejen, idet resourcesterke borgere kan henvende sig direkte på disse klinikker, når det passer dem og således ikke skal vente hjemme på plejepersonale.

Sluttelig skal Ældre Sagen udtrykke tilfredshed med en række af de nye tiltag og aktiviteter der tilbydes vore ældre og svagelige medborgere i relation til implementering af Sundhedsplanen, men skal dog gøre opmærksom på vigtigheden af, at tilbuddene bliver tilgængelige for alle ældre medborgere uanset økonomisk formåen og transportmæssige problemer.

Med venlig hilsen

Mogens I saarup
Formand

Sven Hansen
Sundhedspolitisk koordinator